

33/2023. számú főigazgatói utasítás az Etikai kódexről

1. A Magyar Állami Operaház (a továbbiakban: **OPERA**) Szervezeti és Működési Szabályzata 32. pontjában meghatározott belső szabályozói hatáskörömben eljárva, továbbá a *költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről* szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésében előírt követelményeknek történő megfelelés céljából az OPERA **Etikai kódexét** a jelen utasításban foglaltak szerint határozom meg:
2. Az Etikai kódex megalkotásának célja, hogy meghatározza az **etikai elvárásokat** a szervezet minden szintjén, és hogy biztosítsa az **etikai értékek és az integritás érvényesítését**. Az Etikai kódex iránymutatást és segítséget ad az OPERA munkatársainak és szerződéses partnereinek a tőlük elvárt magatartáshoz.
3. Az Etikai kódex hatálya kiterjed az OPERÁVAL munkaviszonyban és azon túl is bármilyen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló **munkatársakra**, továbbá az OPERÁVAL szerződéses kapcsolatot kialakító **partnerekre**. Az OPERA az etikai elvárásokat a munkatársakkal és szerződéses partnerekkel megismerteti, részükre elérhetővé teszi, és ezzel együtt elvárja, hogy a megfogalmazott követelményeknek eleget tegyenek.
4. Az OPERA a **jogszerű és etikus működés** biztosítása érdekében vállalja, hogy tevékenysége során
 - a) a személyiségi jogokat, az emberi méltóságot és a magánéletet maradéktalanul tiszteletben tartja,
 - b) az egyenlő bánásmód követelményét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát mindenkor megtartja,
 - c) mindent megtesz a rendezett, biztonságos és egészséges munkahelyi környezet megteremtéséért és fenntartásáért,
 - d) méltányos és igazságos bérezési rendszert alakít ki.

Etikai elvárások

5. Személyiségi jogok tiszteletben tartása

AZ OPERA a munkatársaitól és szerződéses partnereitől elvárja, hogy **mások emberi és személyiségi jogait tiszteletben tartsák**, és hogy tartózkodjanak a személyiségi jogokat, így különösen a jó hírnevet és a becsületet sértő, vagy az emberi méltóságot más módon sértő magatartástól. Ennek megtartása érdekében az érintettek egymással figyelmesen, előzékenyen, udvariasan és megfelelő hangnemet választva kommunikálnak. A munkatárs az OPERA kiemelt kulturális szerepével összhangban, olyan módon viselkedik, kommunikál és jelenik meg, hogy az az OPERA megítélésére ne gyakoroljon kedvezőtlen hatást.

A munkatársak és a szerződéses partnerek részéről zárt körben és nyilvánosság előtt is elvárt az olyan magatartás, ami **nem veszélyezteti vagy sérti az OPERA jó hírnevét**.

6. Tisztesség követelménye

A tisztesség követelménye megalapozza az érintett **tevékenysége iránti bizalmat**, továbbá hozzájárul a személye és szakmája iránti megbecsüléshez. A **tisztesség elve** alapján a munkatársak és szerződéses partnerek betartják a jogszabályokat és a tevékenységükre vonatkozó szabályokat, és elkerülnek minden olyan helyzetet, amely a jogszerűtlen vagy etikátlan magatartás látszatát eredményezné, így különösen tartózkodnak az Etikai Kódexben megfogalmazott követelményeknek nem megfelelő magatartástól vagy az erre történő befolyásolástól.

A munkatársak és szerződéses partnerek a feladataikat a szerződésük keretein belül az OPERA **érdekének előmozdítása**, és az OPERA szervezeti céljainak szem előtt tartásával végzik. Az **elkötelezettség elve** alapján az érintettek szem előtt tartják az OPERA szabályos működését és célkitűzéseit, és lehetőségeik, illetve szerződéses kötelezettségük szerint elősegíti azok teljesítését.

7. Szakértelem és hatékonyság

Az OPERA alapvető célja, hogy közönségének kulturális és szórakozási igényeit kielégítő, az OPERA művészeinek és munkatársainak elismertségét, presztízsét megtartó és növelő szolgáltatást nyújtson. Ezért a munkatársak és szerződéses partnerek a **megfelelő ismerettel, szaktudással és tapasztalattal** rendelkezve hajtják végre a rájuk bízott vagy általuk vállalt feladatot.

Az érintett ennek alapján a rábízott feladatot a legteljesebb szakmai, alkotó- vagy előadóművészi igényességgel, felkészültséggel, ismeretei és tapasztalatai teljes mozgósításával, a feladatkörére vonatkozó írott és íratlan szabályok betartásával teljesíti és folyamatosan fejleszti tudását, és mindig **törekszik a legmagasabb minőség elérésére**.

A munkatársak és szerződéses partnerek a feladataikat **tárgyilagosan, átláthatóan, a tőlük elvárható legnagyobb gondossággal** látják el, a jogviszonyukra vonatkozó jogszabály keretei között az OPERA érdekeinek előtérbe helyezésével. A **tárgyilagosság elve** alapján az érintettektől elvárt, hogy a mindennapi tevékenységükkel kapcsolatban hiteles, tárgyyszerű és szakszerű tájékoztatást adjanak, és tevékenységüket külső befolyástól mentesen végezzék. Az **átláthatóság követelménye** alapján – az adott feladat függvényében – elvárt az adott tevékenység megfelelő dokumentálása, a könnyű áttekinthetőség, követhetőség, ellenőrizhetőség érdekében.

A munkatársaktól és szerződéses partnerektől elvárt az **előítélet-mentesség**, azaz, hogy másokkal szembeni magatartásukat és döntéseiket az érintett cselekedetei alapján, az érintettre, vagy a csoportjára vonatkozó benyomástól és esetleg már meglévő nézetektől mentesen alakítsa ki.

8. Együttműködés

A munkatársaktól és szerződéses partnerektől elvárt, hogy feladataikat minden jóhiszemű érintettel együttműködve teljesítsék, azaz a jogszabályok adta lehetőségeken belül a lehető legszorosabb együttműködést alakítsanak ki egymással az OPERA közfeladatainak eredményes ellátása érdekében. Ha a feladat jellege nem zárja ki, mindig építeni kell a közvetlenül érintettek együttműködésére és az érdemi párbeszéd lefolytatására.

A munkatársaktól és szerződéses partnerektől elvárt a **nyílt kommunikáció**, a döntéseik és cselekedeteik – ha titoktartási kötelezettség ezt nem zárja ki – szükséges mértékű indoklása, a felmerült szakmai és személyes konfliktusok konstruktív rendezése.

A munkatársaktól és szerződéses partnerektől elvárt, hogy munkájuk során **takarékosan bánjanak az emberi, társadalmi, gazdasági vagy környezeti erőforrásokkal**. Ezért törekedni kell arra, hogy a felhasznált erőforrások a legjobban hasznosuljanak, és hogy óvják, rendeltetésszerűen használják az OPERA vagyont.

9. Bizalmas információk védelme

A munkatársak és szerződéses partnerek kötelesek bizalmasan kezelni és óvni a tudomásukra jutott, bizalmasnak minősülő (belső) információkat, így nem használhatnak fel jogellenesen bizalmas információkat, nem hozhatnak nyilvánosságra és nem oszthatnak meg bizalmas információt illetéktelen személyekkel. A „bizalmas információ” minden olyan információ, ami nyilvánosan nem hozzáférhető és közzététele hátrányos helyzetet idézhet elő.

A munkatársak és a szerződéses partnerek tisztában vannak a birtokukba kerülő információ, különösen a **személyes adatok értékével és bizalmas jellegével**. Ennek megfelelően a személyes adatokat kizárólag az OPERA által közzétett adatkezelési tájékoztatókkal összhangban, a megfelelő felhatalmazásnak megfelelően kezelik. Minden más esetben pedig felveszik a kapcsolatot az OPERA adatvédelmi tisztviselőjével a dpo@opera.hu címen keresztül.

10. Felelősség

A munkatársak és szerződéses partnerek a feladataikat döntéseik, nyilatkozataik és cselekedeteik súlyának tudatában felelősen teljesítik, ezért tevékenységük során figyelembe veszik annak belátható következményeit.

11. Antikorrupció

Az OPERA elítéli és elutasítja a korrupció és megvesztegetés minden formáját, és nem tűri azokat a tevékenységeket, amelyek valakinek a kárára jogtalan előnyszerzéshez vezetnek, továbbá kerül minden ilyen jellegű magatartásformát, amely ennek csak a látszatát keltheti és ezt a szerződéses partnereitől is elvárja. Az OPERA tiltja a nevében, képviselőjében vagy bármely módon az érdekében eljáró valamennyi személy számára, hogy jogtalan előnyt ajánljon fel, adjon, kérjen, fogadjon el vagy vegyen át.

Az OPERA kizárólag csekély értékű, jelképes ajándékok juttatását és ésszerű, szükséges mértékű vendéglátás elfogadását engedélyezi, az alábbi korlátozás figyelembe vételével. Az OPERA a bejelentendő ajándékozás maximális mértékét 50.000.- Ft/fő/alkalom értékben határozta meg, ezt meghaladó összegű ajándékozás főigazgatói engedélyezés után fogadható el, amennyiben a visszautasítása vagy jótékony célokra történő felajánlása nem lehetséges.

Az OPERA vezetőivel szemben támasztott etikai elvárások

12. Példamutatás

A vezető munkatárs munkája során a jogi és etikai követelményeknek megfelelő magatartást személyes példamutatásával ösztönzi, vezetői pozíciójából fakadó sajátos kötelességeit olyan módon teljesíti, hogy az a felelősségvállalás, a kötelességteljesítés és az emberségesség példája legyen azok számára is, akiket ugyanilyen kötelezettségek nem terhelnek.

13. Támogatás

A vezető munkatárs munkatársait és a szerződéses partnert ellátja a hatékony munkavégzéshez szükséges információkkal, és világos, megvalósítható célokat tűz ki eléjük, elismeri teljesítményüket, biztatja őket teljesítményük, készségeik és szaktudásuk fejlesztésére, és a tőle telhető módon biztosítja az ehhez szükséges feltételeket, megvédi munkatársait minden olyan jogtalan vagy etikátlan támadástól, amely munkájuk miatt éri őket. A vezető állású munkatárs nyílt munkakörnyezetet alakít ki, amely alkalmas az etikus magatartás bemutatására és megvitatására és tartózkodik a vélt vagy valós hatalmi helyzettel történő visszaéléstől.

14. Számonkérés

A vezető munkatárs munkatársai számára szóban és írásban is nyilvánvalóvá teszi, hogy jogi és etikai kötelességeikkel kapcsolatban milyen magatartást vár el tőlük, munkatársai jogi és etikai kötelességeiknek való megfelelését a rendelkezésére álló jogszerű és etikus eszközökkel rendszeresen ellenőrzi, a jogi és morális kötelességeiket megszegő munkatársakkal szemben részrehajlás nélkül, elv-szerűen és következetesen érvényesíti a kötelességszegés indokolt és arányos szankcióit.

Etikai vétség bejelentése

15. Ha a munkatársak vagy szerződéses partnerek az etikai elvárásokat sértő cselekményt vagy mulasztást tapasztalnak, bejelentésüket megtehetik az OPERA **belső visszaélés-bejelentés rendszerében**. A belső visszaélés-bejelentési rendszerről szóló tájékoztató elérhető az OPERA honlapján és a belső informatikai rendszerben. Az OPERA a megtett bejelentéseket a vonatkozó eljárásrend szerint kivizsgálja, és megalapozott bejelentés esetén megteszi a szükséges intézkedéseket.

Záró rendelkezések

16. Az utasítás kihirdetése körlevéllel történik, valamint az OPERA informatikai rendszerében és honlapján kerül közzétételre.

17. Ez az utasítás **2024. január 1. napján lép hatályba**, és hatályát veszti a **10/2019. számú főigazgatói utasítás**.

Budapest, „időbélyegző szerint”

Magyar Állami Operaház
Dr. Ókovács Szilveszter
főigazgató megbízásából

Dr. Főző Virág
főigazgató-helyettes